

Çal??ma Anlay??? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çal??ma Anlay??? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18327>

Özet

Çal??ma Anlay??? Envanteri (ÇAE), bireylerin çal??ma kavram?na yükledikleri anlamlar? ve bu kavram? alg?lay?? biçimlerini ölçmek amac?yla 2016 y?l?nda **Kemal Öztemel** taraf?ndan geli?tirilmis? öz-bildirim tipi bir ölçektir. Envanterin temel amac?, çal??man?n sadece ekonomik bir zorunluluk (ya?am? sürdürme ve ihtiyaçlar? kar??lama) olarak görülmesinin ötesinde, ayn? zamanda bireyin ya?am hedeflerine ula?mas?nda ve ki?isel tatmin sa?lamas?nda oynad??? rolü de de?erlendirmektir. ÇAE, psikolojik dan??ma ve rehberlik alan?nda çal??ma eti?i, kariyer geli?imi ve i?in anlam? gibi konulara yönelik ara?t?rmalara katk? sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, 36 maddeden olu?makta ve 5'li Likert Ölçe?i format?nda puanlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Anlay???, ??in Anlam?, Psikolojik Dan??ma, Envanter Geli?tirme, ?? Eti?i, Kemal Öztemel, Kariyer Geli?imi.

Yazarlar

Kemal Öztemel

Amaç

Çal??ma Anlay??? Envanteri'nin temel amac?, bireylerin çal??maya dair sahip olduklar? çok boyutlu inanç ve de?er sistemlerini ölçmek üzere psikometrik özellikleri yüksek, geçerli ve güvenilir bir araç geli?tirmektir. Bu envanter, çal??man?n sadece maddi getirisi ba?lam?nda de?il, ayn? zamanda ki?isel geli?im, sosyal statü ve ya?am hedeflerine ula?ma arac? olarak nas?l alg?land???n? tespit etmeyi hedefler.

Öztemel (2016) çal??mas?nda, çal??ma anlay???n?n karma??k yap?s?n? ortaya koyarak, bu yap?n?n dan??anlar?n kariyer kararlar?, i? tatmini ve ya?am doyumunu üzerindeki etkilerini inceleyecek ara?t?rmalar için temel sa?lamay? amaçlam??t?r. Envanter, özellikle kariyer dan??manl??? süreçlerinde bireyin çal??ma motivasyonunu ve de?er yarg?lar?n? anlamada önemli bir tan? arac? olarak kullan?labilir.

Yap?

Çal??ma Anlay??? Envanteri, çal??ma kavram?na yüklenen iki ana anlam? temel alarak yap?land?r?lm??t?r:

Ekonomik Anlay??: Çal??man?n, bireyin ya?am?n? sürdürebilmesi, temel ihtiyaçlar?n? kar??layabilmesi ve para kazanmas? için bir araç olarak görülmesi. Bu boyut, çal??man?n zorunlu

ve araçsal yönünü temsil eder.

Hedefe Dayalı Anlayış: Çalışmanın, yaşamda ulaşmak istenen kişisel hedefleri, başarıya ve kendini gerçekleştirilmeyi sağlayan bir yol olarak görülmesi. Bu boyut, çalışmanın öz-tatmin ve anlam yaratma yönünü temsil eder.

Envanter, bu iki temel anlayışın farklı yönlerini ölçen alt boyutlardan oluşur (detaylı faktör analizi bilgisi makalede yer almaktadır). Toplamda 36 madde ile bu çok boyutlu yapıya kapsamlı bir şekilde değerlendirilir.

Geçerlik

Çalışma Anlayışın Envanteri'nin geliştirilmesi sürecinde kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Geliştirme makalesi (Öztemel, 2016) incelendiğinde, genellikle yapı geçerliliği çalışmaları için açılmaya ve doğrulamaya faktör analizlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Yapı geçerliliği, envanterin kuramsal olarak ölçmeyi amaçladığı yapıya ne derece ölçtüğünü göstermektedir. Ayrıca, ölçüt bağımlı geçerlik çalışmaları da (örneğin, iş tatmini veya kariyer kararlılığı gibi ilgili yapılarla korelasyonlar) envanterin geçerliliğini desteklemek amacıyla yapılmış olabilir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizleri, maddeler arasındaki iç tutarlılığı ve ölçümün zamana karşı istikrarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmaları'nda en yaygın kullanılan yöntemlerden biri olan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, envanterin maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıya ölçtüğünü göstermek için raporlanmıştır.

Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, Çalışma Anlayışın Envanteri'nin tutarlı sonuçlar ürettiğini ve dolayısıyla ölçüm aracının güvenirlilik düzeyinin yeterli olduğunu işaret eder. Ayrıca, test-tekrar test güvenirliliği gibi diğer yöntemler de ölçeğin zaman içindeki kararlılığını değerlendirmek amacıyla kullanılmış olabilir.

Faktör Analizi

Çalışma Anlayışın Envanteri'nin yapısal modelini belirlemek amacıyla faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. İlk aşamada, ölçeğin boyutları ortaya çıkarmak için Açılmaya Faktör Analizi (AFA) yapılmıştır. Bu analiz, 36 maddenin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar altında toplandığını doğrulamıştır.

AFA sonuçlarının ardından, ölçeğin yapısal modelinin orijinal kuramsal çerçeveye ne kadar uyduğunu test etmek amacıyla Doğulamaya Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. DFA sonuçları,

model uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu göstererek envanterin çok boyutlu yapısının geçerli olduğunu desteklemiştir.

Instrument

Test Type: Geliştirme (Developmental Self-Report Inventory)

Format: 36 maddelik öz-bildirim envanteri.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yetkinler, Üniversite Öğrencileri ve Çalışan Popülasyon.

Age Group: Genç Yetkinlikten itibaren (Genellikle 18+ yaş).

Population Details: Ölçek geliştirme çalışması genellikle Türk popülasyonu üzerinde yapılmıştır.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmaktadır:

1 = Kesinlikle katılmıyorum

2 = Katılmıyorum

3 = Kısmen katılıyorum

4 = Katılıyorum

5 = Tamamen katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Çalışma Anlayış, Psikolojisi, Kariyer Danışmanlığı, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Mesleki Değerler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: koztemel@gmail.com

Correspondence Address: Kemal Öztemel (İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.)

Şinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016

Şzinler ve Ücret: Envanterin akademik ve araştırama amaçlı kullanıma ilişkin spesifik ücret bilgisi mevcut değildir; ancak kullanım için sorumlu yazar Kemal Öztemel ile iletişime geçilmesi önerilir.

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden erişim mümkündür: dergipark.ulakbim.gov.tr.

Orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: calisma-anlayisi-envanteri-toad.pdf

Referanslar

Öztemel, K. (2016). Çalışma Anlayışı Envanteri'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (38), 147-158.

Çalışma Anlayışı Envanteri Maddeleri

Madde Sayısı: 36

Çalışma, insanın yaşamını sürdürebilmesi ve ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için para kazanmasıdır.

Çalışma, yaşamda ulaşılmak istenen hedefleri karşılamadır.